

Konkurs tematyczny:
Walka Polaków o niepodległość i granice w latach 1914-1921.
Wielkie bitwy i bohaterowie wydarzeń

dla uczniów gimnazjów w roku szkolnym 2014/2015

Etap szkolny – zestaw zadań

Organizatorzy:
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie we współpracy z:
Województwem Małopolskim, Instytutem Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego
i Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego

oraz
Kuratorium Oświaty w Krakowie

Uwaga: **W zestawie zadań nie została zachowana kolejność numerów zadań. Po zadaniu nr 15 jest zadanie numer 21.**

Bardzo przepraszamy za pomyłkę w numeracji zadań.

Autorzy zadań i Organizatorzy Konkursu

Zad. 1. (0-1 pkt)

Trójporozumienie (sojusz polityczno-wojskowy) utworzyły państwa:

- a) Serbia-Chorwacja-Słowenia
- b) Francja– Rosja– Wielka Brytania
- c) USA–Francja–Wielka Brytania
- d) Austro-Węgry–Niemcy–Włochy

Zad. 2. (0-1 pkt)

Trójprzymierze inaczej określano jako:

- a) ententa
- b) Mitteleuropa
- c) państwa centralne
- a) Liga Narodów

Zad. 3. (0-1 pkt)

W Sarajewie – 28 czerwca 1914 roku – dokonano zamachu zabijając razem z małżonką następcę tronu Austro-Węgier:

- a) Franciszka Ferdynanda
- b) Karola Ludwika
- c) Józefa I
- d) Leopolda Maksymiliana

Zad. 4. (0-1 pkt)

Plan Schlieffena (niemiecki plan wojenny) zakładał:

- a) uderzenie Prus na Rosję i po jej pokonaniu atak na Francję
- b) pokonanie Francji w ciągu 6 tygodni i przerzucenie wojsk na wschód, i rozbięcie Rosji
- c) błyskawiczny atak łodzi podwodnych na flotę Wielkiej Brytanii
- d) przerzucenie wojsk niemieckich przez Austro-Węgry i zajęcie całych Bałkanów

Zad. 5. (0-1 pkt.)

Kilkudniowa bitwa I wojny światowej pomiędzy wojskami francusko-brytyjskimi a niemieckimi, która powstrzymała dalszy marsz Niemców na zachód i zdobycie Paryża rozegrała się:

- a) pod Verdun
- b) nad Sommą
- c) pod Arras
- d) nad Marną

Zad. 6. (0-1 pkt.)

O kim mowa. Podaj imię i nazwisko:

W czasie I wojny światowej prowadził na Zachodzie, u boku państw ententy, akcję dyplomatyczną na rzecz niepodległości Polski. Stanął na czele Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu.

.....

Zad. 7. (0-2 pkt)

Polscy politycy reprezentujący orientacje: prorosyjską i proaustriacką powołali oddziały wojskowe. Dopasuj nazwy oddziałów do orientacji wpisując przy cyfrach odpowiednie litery.

- 1. Orientacja prorosyjska
- 2. Orientacja proaustriacka
- A. Legion Puławski
- B. Legiony Polskie

1.

2.

Zad. 8. (0-2 pkt)

Podaj imię i nazwisko autora zacytowanego poniżej przemówienia oraz nazwę oddziału wojskowego o którym mowa:

„Spotkał was ten zaszczyt niezmierny, że pierwsi pójdziecie do Królestwa i przestąpicie granice rosyjskiego zaboru, jako czołowa kolumna wojska polskiego idącego walczyć za oswobodzenie ojczyzny. Wszyscy jesteście żołnierzami. Patrzą na was jako na kadry, z których rozwinąć się ma przyszła armia polska i pozdrawiam was jako pierwszą kompanię kadrową”

autor:

nazwa oddziału:

Zad. 9. (0-1 pkt)

Na podstawie analizy poniższej mapy, przedstawiającej front wschodni w latach 1914–1918, wybierz roczną datę bitwy pod Gorlicami:

- a) 1915
- b) 1918

Zad. 10. (0-1 pkt)

Dokument zwany Aktem 5 listopada 1916 r., w którym zapowiadano utworzenie państwa polskiego został wydany przez monarchów:

- a) Niemiec i Austro-Węgier
- b) Rosji i Niemiec
- c) Austro-Węgier i Francji
- d) Rosji i Wielkiej Brytanii

Zad. 11. (0-4 pkt)

Poniżej przytoczono 13 punkt programu „pokoju bez zwycięstwa”. Podaj nazwisko autora tego orędzia, funkcję wraz z nazwą państwa jakie reprezentował, rok wydania.

(...) 13. Należy stworzyć niezawisłe państwo polskie, które winno obejmować terytoria zamieszkałe przez ludność niezaprzeczalnie polską, któremu należy zapewnić swobodny i bezpieczny dostęp do morza i którego niezawisłość polityczną i gospodarczą oraz integralność terytorialną należy zagwarantować paktem międzynarodowym.(...)

nazwisko

funkcja

nazwą państwa

rok wydania

Zad. 12. (0-1 pkt)

Kryzys przysięgowy był spowodowany odmową przez legionistów przysięgi na wierność:

- a) Tymczasowej Radzie Stanu
- b) Cesarzowi Niemiec
- c) Radzie Regencyjnej
- d) Carowi Rosji

Zad. 13. (0-1 pkt)

Traktat pokojowy z Niemcami po I wojnie światowej podpisano w:

- a) Wiedniu
- b) Brześciu
- c) Wersalu
- d) Verdun

Zad. 14. (0-4 pkt.)

Podaj daty roczne wydarzeń, do których odnoszą się opisane poniżej wydarzenia. Wpisz je w odpowiednich rubrykach tabeli.

Lp.	Fragment tekstu	Rok wydarzenia
1.	<i>Na Świętej Annie dzwony biją, przez całą Polskę idzie zew, Ślązacy dali znak, że żyją, prawiecznych krzywd to wschodzi siew. „Do Odry” - hasło brzmi powstańcze, „Za Odrę” - odzew, doszli - „Bij” - świst, jęki, zgrzyty opętańcze, i hymn - „Swobodo, Polsko - żyj...”</i>	
2.	<i>Raduje się serce, raduje się dusza, Gdy pierwsza kadrowa na Moskala rusza. Oj da, oj da dana, kompanio kochana, Nie masz to jak pierwsza, nie! Chociaż do Warszawy mamy długą drogę, Ale przecież dojdziem, byleby iść w nogę. Oj da, oj da dana... Kiedy Moskal zdrajca drogę nam zastąpi, To kul z manlichera nikt mu nie poskąpi.</i>	
3.	<i>Zapędziły się psiejuchy, Pod samą Warszawę, Lecz im nasze bractwo dało Galantną odprawę. Dalej, do dzieła! Jeszcze nie zginęła! Pokój z Sowietami Spiszem bagnetami. Już gadali, że sowiety Urządzą nad Wisłą. Raptem Polak się odwinął I zwycięstwo przysło.</i>	
4.	<i>O mamó, otrzyj oczy, Z uśmiechem do mnie mów, Ta krew, co z piersi broczy, Ta krew - to za nasz Lwów!.. Ja biłem się tak samo Jak starsi - mamó chwał!... Tylko mi ciebie, mamó, Tylko mi Polski żal!...</i>	

Zad. 15. (0-2 pkt)

Podaj imię i nazwisko polityka przedstawionego na poniższej fotografii (z lewej strony) i nazwę wydarzenia, które zostało wywołane jego przybyciem do Poznania:

Imię i nazwisko

Nazwa wydarzenia

Zad. 21. (0-4 pkt)

Oceń, czy podane zdania są prawdziwe lub fałszywe, wpisz: „prawda” lub „fałsz”

Lp.	Informacja	prawda/ fałsz
1.	Pokój kończący wojnę polsko-bolszewicką podpisano 18 marca 1921 r w Warszawie	
2.	W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. rozpoczęło się trzecie powstanie śląskie	
3.	Na mocy postanowień traktatu kończącego I wojnę światową Gdańsk uzyskał status wolnego miasta	
4.	Naczelnikiem odrodzonego państwa polskiego został Wincenty Witos	

Zad. 22. (0-2 pkt.)

Przeczytaj fragment pracy lorda Vincenta d'Abernona „Osiemnasta decydująca bitwa w dziejach świata” i napisz, co według niego obronili Polacy zwyciężając w bitwie warszawskiej:

„Gdyby Piłsudski i Weygand w bitwie pod Warszawą nie zdołali powstrzymać triumfalnego pochodu armii sowieckiej, to nie tylko chrześcijaństwo doznałoby klęski, lecz i cała cywilizacja zachodnia znalazła się w niebezpieczeństwie”

a)

b)

Zad. 23. (0-4 pkt)

Przeanalizuj mapę przedstawiającą Polskę w granicach ustalonych po I wojnie światowej. Podane poniżej odpowiedzi wpisz do pustych ramek, tak by poprawnie opisywały wydarzenie decydujące o przynależności państwowej wskazanego terytorium.

- a) powstania śląskie
- b) oddziały gen. Lucjana Żeligowskiego i decyzja lokalnego parlamentu
- c) plebiscyt na Warmii i Mazurach
- d) walki polsko-ukraińskie

Zad. 24 (0-1pkt)

Spośród poniższych ilustracji jedna przedstawia żołnierza Legionów Polskich. Podpisz tę ilustrację: LEGIONISTA.

a)

b)

c)

Zad. 25. (0-1 pkt)

Wskaż szereg poprawny chronologicznie:

- a) bitwa warszawska, powstanie wielkopolskie, zamach w Sarajewie, bitwa gorlicka
- b) zamach w Sarajewie, bitwa gorlicka, powstanie wielkopolskie, bitwa warszawska
- c) bitwa gorlicka, powstanie wielkopolskie, bitwa warszawska, zamach w Sarajewie
- d) powstanie wielkopolskie, zamach w Sarajewie, bitwa warszawska, bitwa gorlicka